

Štatút dôchodkového fondu
VITAL – rastový d.f.,
AEGON, d.s.s., a.s.
Dôchodkovej správcovskej spoločnosti
AEGON, d.s.s., a.s.
(ďalej len: Fond, Spoločnosť)

Článok 1
Základné ustanovenia

1. Obchodné meno dôchodkovej správcovskej spoločnosti, ktorá vytvára a spravuje Fond je AEGON, d. s. s., a. s., [ďalej len Spoločnosť]. Spoločnosť je zapísaná v obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel Sa, vložka č. 3431/B. Sídlo spoločnosti je Slávičie údolie 106, 811 02 Bratislava 1, IČO: 35 902 612.
2. Úplné označenie Fondu znie: VITAL – rastový d. f., AEGON, d. s. s., a. s. Spoločnosť vytvorila Fond dňa 22. 03. 2005 okamihom pripísania prvého príspevku na bežný účet dôchodkového fondu vedený u depozitára. Spoločnosť vytvára Fond na neurčitý čas.
3. Depozitárom Fondu je UniCredit Bank Slovakia a.s., Šancová 1/A, 813 33 Bratislava.

Článok 2
Zameranie a ciele investičnej stratégie
s majetkom vo Fonde

1. Cieľom investičnej stratégie fondu je dlhodobé zhodnocovanie majetku vo forme výnosov z akciových, dlhopisových a peňažných investícií.
2. Spoločnosť bude peňažné prostriedky zhromaždené vo Fonde investovať do zahraničných a domácich cenných papierov, predovšetkým do štátnych dlhopisov a štátnych pokladničných poukážok SR a štátov OECD, dlhopisov so štátnou zárukou SR alebo štátu OECD, hypotekárnych záložných listov a dlhopisov spoločností so sídlom v štátoch, ktoré sú členmi OECD [zoznam verejných trhov tvorí prílohu Štatútu] a ukladať ich na bežné a vkladové účty v bankách so sídlom v Slovenskej republike (ďalej len SR), v členskom štáte podľa bodu 4 písm. a) tohto článku alebo inom ako členskom štáte, ak táto banka podlieha dohľadu, ktorého úroveň nie je nižšia ako úroveň dohľadu podľa zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení neskorších predpisov. Akciou časť portfólia budú tvoriť predovšetkým akcie spoločností s perspektívou rastu hodnoty v strednodobom a dlhodobom horizonte.
3. Majetok vo Fonde možno použiť na akciové, dlhopisové, peňažné investície a na obchody na obmedzenie menového rizika, pričom hodnota akciových investícií môže spolu tvoriť najviac 80 % hodnoty majetku vo Fonde a hodnota dlhopisových a peňažných investícií musí spolu tvoriť najmenej 20 % hodnoty majetku vo Fonde. Hodnota cenných papierov a nástrojov peňažného trhu vydaných emitentom so sídlom v SR a vkladov v bankách alebo pobočkách zahraničných bánk so sídlom v SR musí byť minimálne 30 % celkového objemu majetku vo Fonde.
4. Majetok vo Fonde možno investovať len do:
 - a) cenných papierov prijatých na obchodovanie na trhu kótovaných cenných papierov burzy cenných papierov alebo zahraničnej burzy cenných papierov so sídlom v členskom štáte Európskej únie alebo v štáte, ktorý je súčasťou Európskeho hospodárskeho priestoru, alebo štátu, ktorý je členom OECD (ďalej len členský štát),

b) cenných papierov prijatých na obchodovanie na regulovanom voľnom trhu burzy cenných papierov alebo na inom regulovanom verejnom trhu s cennými papiermi v členskom štáte, ktorý je prístupný verejnosti a funguje pravidelne,

c) cenných papierov prijatých na obchodovanie na trhu kótovaných cenných papierov zahraničnej burzy cenných papierov so sídlom v inom ako členskom štáte (ďalej len nečlenský štát), ak tento verejný trh je schválený a účinne regulovaný príslušným úradom v štáte, kde má sídlo tento verejný trh, je prístupný verejnosti a funguje pravidelne a je uvedený v zozname verejných trhov, ktorý tvorí prílohu Štatútu. Uvedené platí len v prípade, ak emitentom cenných papierov je emitent, ktorého hodnotenie investičného rizika udeleného renomovanou ratingovou agentúrou sa nachádza v investičnom pásme,

d) cenných papierov z nových emisií cenných papierov, ktorých emisné podmienky obsahujú záväzok, že emitent, ktorého príslušné investičné riziko udelené renomovanou ratingovou agentúrou sa nachádza v investičnom pásme, požiadá o prijatie cenných papierov na obchodovanie na trhu kótovaných cenných papierov burzy cenných papierov alebo zahraničnej burzy cenných papierov a zabezpečí, aby sa toto prijatie na obchodovanie uskutočnilo do jedného roka od dátumu vydania emisie cenných papierov. Uvedené platí len v prípade, ak je burza cenných papierov alebo zahraničná burza cenných papierov uvedená v zozname verejných trhov, ktorý tvorí prílohu Štatútu; splnenie podmienky žiadosti o prijatie cenných papierov na obchodovanie na trhu kótovaných cenných papierov burzy cenných papierov alebo zahraničnej burzy cenných papierov sa netýka štátnych pokladničných poukážok a štátnych dlhopisov vydaných SR,

e) nástrojov peňažného trhu, ktorými sú vkladové listy, pokladničné poukážky, s ktorými sa obvykle obchoduje na peňažnom trhu, sú likvidné a ich hodnota môže byť presne určená kedykoľvek alebo aspoň raz týždenne a boli vydané Ministerstvom financií SR a Národnou bankou Slovenska, iným členským štátom a jeho centrálnymi orgánmi alebo orgánmi miestnej správy, nečlenským štátom, Európskou centrálnou bankou, Európskou úniou, Európskou investičnou bankou alebo medzinárodnou organizáciou, ktorej členom je najmenej jeden členský štát, alebo emitentom, ktorého cenné papiere boli prijaté na obchodovanie na burze cenných papierov, zahraničnej burze cenných papierov alebo na inom regulovanom verejnom trhu, ktoré sú uvedené v zozname verejných trhov, ktorý tvorí prílohu Štatútu, alebo finančnými inštitúciami, ak dohľad nad nimi je aspoň rovnocenný s úrovňou dohľadu podľa predpisov SR. Nástrojmi peňažného trhu, do ktorých bude majetok Fondu investovaný sa rozumie aj štátne pokladničné poukážky, vkladové listy bankových inštitúcií a pokladničné poukážky vydané krajinami OECD,

f) podielových listov otvorených podielových fondov a akcií zahraničných subjektov kolektívneho investovania so sídlom v členskom štáte spĺňajúcich požiadavky práva Európskych spoločenstiev (Európskej únie), aj keď nie sú prijaté na obchodovanie na burze cenných papierov, zahraničnej burze cenných papierov alebo na inom regulovanom trhu, uvedenom v zozname verejných trhov, ktorý tvorí prílohu Štatútu,

g) peňažných prostriedkov na bežných a vkladových účtoch u depozitára alebo na vkladových účtoch a bežných účtoch v bankách alebo pobočkách zahraničných bánk so sídlom v SR, v členskom štáte alebo v nečlenskom štáte, ak táto banka alebo pobočka zahraničnej banky podlieha dohľadu, ktorého úroveň nie je nižšia ako úroveň dohľadu podľa zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení neskorších predpisov,

h) obchodov určených na obmedzenie menového rizika, t. j. spojených s právami a povinnosťami odvodenými z kurzov cudzích mien, ktorými sa rozumie najmä menové, termínové a opčné kontrakty,

ak majú tieto obchody slúžiť na obmedzenie menových rizík z vývoja hodnoty majetku vo Fonde. Výber konkrétneho druhu obchodu bude vykonávaný s odbornou starostlivosťou tak, aby bol v súlade so záujmami sporiteľov a poberateľov starobného dôchodku. Tieto obchody sa môžu uzatvárať iba na základe predchádzajúceho súhlasu depozitára.

5. Podiel cenných papierov vydaných Slovenskou republikou alebo cenných papierov, na ktoré bola poskytnutá záruka Slovenskej republiky môže dosiahnuť najviac 80 % hodnoty majetku Fondu, za predpokladu, že majetok bude tvorený najmenej šiestimi emisiami cenných papierov a hodnota jednej emisie nesmie tvoriť viac ako 30 % hodnoty majetku vo fonde.

6. Spoločnosť je povinná dodržiavať pravidlá na obmedzenie a rozloženie rizika v zmysle § 82 a nasl. zákona, č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení v znení neskorších predpisov (ďalej len Zákon).

Článok 3

Pravidlá činnosti pri správe Fondu a zásady hospodárenia s majetkom vo Fonde

1. Fond (majetok vo Fonde) tvoria príspevky na starobné dôchodkové sporenie a penále, majetok nadobudnutý z týchto príspevkov a penále ich investovaním, výnosy z majetku nadobudnutého z príspevkov a penále a majetok nadobudnutý z výnosov z majetku nadobudnutého z príspevkov a penále.

2. Správu majetku vo Fonde vykonáva Spoločnosť samostatne vo svojom mene a v záujme sporiteľov a poberateľov dôchodku starobného dôchodkového sporenia; tým nie je dotknuté oprávnenie Spoločnosti zveriť výkon jednej alebo viacerých činností inej fyzickej osobe alebo právnickej osobe podľa § 67 Zákona. Zverené činnosti môže fyzická osoba a právnická osoba vykonávať iba na území Slovenskej republiky.

3. Spoločnosť je povinná hospodáriť s majetkom vo Fonde s odbornou starostlivosťou a v súlade so zameraním investičnej stratégie určenej v Štatúte a pri dodržaní pravidiel na obmedzenie a rozloženie rizika stanovených Zákonomom.

4. Výnosmi Fondu sú najmä dividendy a úroky z cenných papierov, úroky z uložených peňažných prostriedkov na bankových účtoch a výnosy z predaných cenných papierov, ktoré vznikli v dôsledku vzostupu ich kurzov.

5. Nákladmi Fondu sú všetky druhy daní, ktoré sa na majetok vo Fonde vzťahujú a odplata Spoločnosti za správu Fondu. Spôsob výpočtu daňových nákladov závisí od príslušných daňových predpisov. Výška odplaty za výkon činnosti depozitára, výška odplaty Spoločnosti za správu Fondu a za vedenie osobného dôchodkového účtu sú uvedené v článkoch 11 až 13 štatútu. Všetky ostatné náklady súvisiace s činnosťou Fondu znáša Spoločnosť.

6. Peňažné pôžičky alebo úvery v prospech majetku vo Fonde možno prijať, len ak je to nevyhnutné na dočasné preklopenie likvidity majetku vo Fonde a len so splatnosťou do jedného roka od vzniku práva čerpať úver alebo pôžičku.

Článok 4

Pravidlá oceňovania majetku vo Fonde

1. Hodnota majetku vo Fonde sa vypočíta z hodnoty cenných papierov, ku ktorej sa pripočítajú peňažné prostriedky na bežných účtoch a vkladových účtoch vrátane alikvotnej časti úrokov pripadajúcich na jednotlivé investičné nástroje a hodnota obchodov určených na obmedzenie menového rizika.

2. Pri určovaní hodnoty cenných papierov v majetku vo Fonde postupuje Spoločnosť v súlade so Zákonom a s vykonávacou vyhláškou Ministerstva financií SR v platnom znení.

3. Čistá hodnota majetku vo Fonde je rozdiel medzi hodnotou majetku vo Fonde a jeho záväzkami.

4. Čistú hodnotu majetku vo Fonde a aktuálnu hodnotu dôchodkovej jednotky je Spoločnosť povinná vypočítať každý pracovný deň a oznámiť ju Národnej banke Slovenska a depozitárovi.

Článok 5

Dôchodková jednotka

1. Dôchodková jednotka je podiel na majetku vo Fonde a jej hodnota sa vyjadruje v slovenských korunách a určuje s presnosťou na štyri desiatinné miesta.

2. Počiatočná hodnota dôchodkovej jednotky v deň začatia vytvárania Fondu je 1 Sk.

3. Aktuálna hodnota dôchodkovej jednotky sa rovná podielu čistej hodnoty majetku vo Fonde a počtu všetkých dôchodkových jednotiek evidovaných na osobných dôchodkových účtoch všetkých sporiteľov Fondu v deň výpočtu.

Článok 6

Osobný dôchodkový účet

1. Spoločnosť vedie každému sporiteľovi osobný dôchodkový účet za účelom evidencie počtu dôchodkových jednotiek Fondu. Dôchodkové jednotky evidované na osobnom dôchodkovom účte sporiteľa vyjadrujú podiel sporiteľa na majetku vo Fonde v slovenských korunách.

2. Spoločnosť v súlade s ustanovením § 94 Zákona zasiela sporiteľovi bezplatne raz ročne výpis z osobného dôchodkového účtu.

3. Ku dňu, kedy bol na bežný účet Fondu vedený u depozitára Spoločnosti pripísaný príspevok sporiteľa na starobné dôchodkové sporenie, pripíše Spoločnosť sporiteľovi na jeho osobný dôchodkový účet taký počet dôchodkových jednotiek Fondu, ktorý zodpovedá podielu hodnoty príspevku a aktuálnej hodnoty dôchodkovej jednotky Fondu. Rovnaký postup uplatní Spoločnosť v prípade prestupu Sporiteľa do Fondu z iného dôchodkového fondu pri pripísaní zodpovedajúcej sumy na bežný účet Fondu.

Článok 7

Pravidlá starobného dôchodkového sporenia

1. Sporiteľ môže prestúpiť do iného dôchodkového fondu spravovaného Spoločnosťou za predpokladu dodržania vekových obmedzení podľa Zákona. Ku dňu prestupu sporiteľa (prestupný deň) Spoločnosť uzavrie evidenciu zápisov na osobnom dôchodkovom účte sporiteľa, ktoré súvisia s Fondom, a otvorí evidenciu zápisov na osobnom dôchodkovom účte, ktoré súvisia s dôchodkovým fondom, do ktorého sporiteľ prestupuje. Spoločnosť zároveň k prestupnému dňu odpíše z osobného dôchodkového účtu sporiteľa všetky evidované dôchodkové jednotky Fondu a pripíše taký počet dôchodkových jednotiek dôchodkového fondu, do ktorého sporiteľ prestupuje, ktorý zodpovedá podielu aktuálnej hodnoty osobného dôchodkového účtu sporiteľa v prestupný deň a aktuálnej hodnoty dôchodkovej jednotky dôchodkového fondu, do ktorého sporiteľ prestupuje, v prestupný deň. Spoločnosť k prestupnému dňu tiež prevedie z Fondu sumu zodpovedajúcu aktuálnej hodnote osobného dôchodkového účtu sporiteľa do dôchodkového fondu, do ktorého sporiteľ prestupuje.

2. Sporiteľ môže prestúpiť z dôchodkovej správcovskej spoločnosti do inej dôchodkovej správcovskej spoločnosti, ak dôchodkovej správcovskej spoločnosti, do ktorej vstupuje a s ktorou uzatvorí zmluvu o starobnom dôchodkovom sporení, predloží originál akceptačného listu. Zmluva o starobnom dôchodkovom sporení podľa prvej vety musí obsahovať aj výstavný písomný prejav vôle sporiteľa prestúpiť do inej dôchodkovej správcovskej spoločnosti. Akceptačný list podľa prvej vety vydá bez zbytočného odkladu pobočka Sociálnej poisťovne príslušná podľa miesta pobytu sporiteľa, ktorý má záujem prestúpiť do inej dôchodkovej správcovskej spoločnosti a osobne požiadá o vydanie akceptačného listu, ak ku dňu vydania

akceptačného listu uplynuli najmenej dva roky odo dňa zápisu prvej zmluvy o starobnom dôchodkovom sporení do registra zmlúv alebo odo dňa prestupu do dôchodkovej správcovskej spoločnosti, z ktorej sporiteľ prestupuje, a sporiteľ zaplatil Sociálnej poisťovni poplatok za vydanie akceptačného listu v hotovosti vo výške 500 Sk. Akceptačný list obsahuje najmä meno a priezvisko sporiteľa, adresu jeho trvalého pobytu, identifikačné číslo sociálneho zabezpečenia sporiteľa a vyjadrenie Sociálnej poisťovne, že sporiteľ splnil podmienky podľa predošlej vety. Akceptačný list sa vydáva na tlačíve, ktorého obsah a formu určí Sociálna poisťovňa.

3. Sporiteľ nemôže prestúpiť do inej dôchodkovej správcovskej spoločnosti, ak podal žiadosť o vyplácanie dôchodku podľa tohto Zákona v dôchodkovej správcovskej spoločnosti, s ktorou má uzatvorenú zmluvu o starobnom dôchodkovom sporení. Ku dňu prestupu sporiteľa Spoločnosť uzatvorí evidenciu zápisov na osobnom dôchodkovom účte sporiteľa, odpíše z osobného dôchodkového účtu sporiteľa všetky dôchodkové jednotky Fondu a následne osobný dôchodkový účet sporiteľa zruší. Spoločnosť zároveň ku dňu prestupu prevedie z Fondu sumu zodpovedajúcu aktuálnej hodnote osobného dôchodkového účtu sporiteľa do dôchodkového fondu, do ktorého sporiteľ prestupuje.

Článok 8

Zoznam činností, ktoré môže Spoločnosť zveriť inej osobe

1. Spoločnosť môže zveriť výkon jednej alebo viacerých nasledovných činností spojených so správou Fondu inej fyzickej osobe alebo právnickej osobe oprávnenej na jej výkon:

a) vyplácanie starobného dôchodku ako disponibilného prebytku, predčasného starobného dôchodku ako disponibilného prebytku a pozostalostného dôchodku ako disponibilného prebytku spôsobom ustanoveným v Zákone,

b) vedenie účtovníctva dôchodkového fondu,

c) zabezpečovanie právnych služieb pre Fond,

d) zabezpečovanie plnenia daňových povinností spojených s majetkom vo Fonde,

e) vykonávanie hlasovacích a iných práv, ktoré sú spojené s cennými papiermi tvoriacimi majetok vo Fonde,

f) plnenie záväzkov z právnych vzťahov uzatvorených s tretími osobami a vymáhanie pohľadávok z právnych vzťahov uzatvorených s tretími osobami, ktoré má Spoločnosť voči nim v súvislosti s nadobúdaním majetku vo Fonde a so správou majetku vo Fonde,

g) informovanie sporiteľov a poberateľov dôchodkov starobného dôchodkového sporenia a vybavovanie ich sťažností,

h) propagácia a reklama Fondu.

2. Zverené činnosti môže fyzická osoba a právnická osoba vykonávať iba na území Slovenskej republiky.

Článok 9

Informačné povinnosti Spoločnosti

1. Spoločnosť zverejňuje v periodickej tlači s celoštátnou pôsobnosťou najmenej raz za týždeň informácie o aktuálnej hodnote dôchodkovej jednotky Fondu a o čistej hodnote majetku vo Fonde a najmenej raz za mesiac výšku svojej odplaty za správu Fondu.

2. Spoločnosť na svojej internetovej stránke www.aegon.sk zverejňuje informácie podľa bodu 1 tohto článku, Štatút, informačný prospekt Fondu, polročné a ročné správy o svojom hospodárení a hospodárení s majetkom Fondu, a to pri ročných správach spolu s účtovnou závierkou a výkonom audítora, ako aj informácie o výške svojho základného imania, svojich stanovách, svojich zakladateľoch a akcionároch a zoznam svojich sprostredkovateľov starobného dôchodkového sporenia.

Článok 10

Zmena štatútu a informačného prospektu

1. O zmene a doplnení Štatútu rozhoduje predstavenstvo Spoločnosti, pričom podmienkou platnosti tohto rozhodnutia je udelenie predchádzajúceho súhlasu Národnou bankou Slovenska. Zmena Štatútu je účinná dňom jej zverejnenia podľa bodu 3 tohto článku.

2. Informačný prospekt a jeho zmenu schvaľuje predstavenstvo Spoločnosti. Zmena Informačného prospektu je platná dňom zverejnenia podľa bodu 3 tohto článku.

3. Spoločnosť je povinná bez zbytočného odkladu po prijatí rozhodnutia o zmene Štatútu a Informačného prospektu predstavenstvom Spoločnosti zverejniť zmenu Štatútu a Informačného prospektu spolu s ich úplným znením po zmene vo svojom sídle a pobočkách, ako aj na svojej internetovej stránke.

Článok 11

Odplata za výkon činnosti depozitára

Odplata za výkon činnosti depozitára je v Zmluve o výkone činnosti depozitára stanovená ako súčet 0,05 % p. a. z priemernej ročnej čistej hodnoty majetku v dôchodkových fondoch spravovaných Spoločnosťou do 1 999 999 999,- Sk a 0,04 % p. a. z priemernej ročnej čistej hodnoty majetku v dôchodkových fondoch spravovaných Spoločnosťou od 2 000 000 000,- Sk.

Článok 12

Odplata Spoločnosti za správu Fondu

Odplata Spoločnosti za jeden mesiac správy Fondu je 0,075 % priemernej mesačnej čistej hodnoty majetku vo Fonde. Základom na výpočet odplaty za správu Fondu je podiel súčtu čistých hodnôt majetku vo Fonde za všetky pracovné dni v príslušnom mesiaci a počtu pracovných dní v tomto mesiaci.

Článok 13

Odplata Spoločnosti za vedenie osobného dôchodkového účtu

Odplata Spoločnosti za vedenie osobného dôchodkového účtu sporiteľa je 1 % zo sumy mesačného príspevku pripísaného na bežný účet Fondu po pripísaní dôchodkových jednotiek na osobný dôchodkový účet sporiteľa.

Článok 14

Orgány spoločnosti

1. Predstavenstvo Spoločnosti:
Ing. Peter Brudňák – predseda predstavenstva
Ing. Jana Gruntová – členka predstavenstva
JUDr. Roman Klamo – člen predstavenstva
2. Dozorná rada Spoločnosti:
Dr. Gábor Kepecs – predseda dozornej rady
Beatrix Tavaszi – členka dozornej rady
János Bartók – člen dozornej rady

Členovia predstavenstva a dozornej rady Spoločnosti sa nepodieľajú na základnom imaní Spoločnosti.

Článok 15

Záverečné ustanovenia

Štatút Fondu bol vypracovaný v súlade s platným znením Zákona a schválený rozhodnutím ÚFT č. GRUFT-005/2004/PDSS zo dňa 30. 09. 2004. Prvá zmena Štatútu bola schválená na základe rozhodnutia ÚFT č. GRUFT-007/2004/PDSS zo dňa 29. 12. 2004, druhá na základe rozhodnutia ÚFT č. GRUFT-017/2005/PDSS zo dňa 30. 05. 2005, tretia na základe rozhodnutia Národnej banky Slovenska č. UDK-015/2006/PDSS zo dňa 01. 08. 2006, štvrtá na základe rozhodnutia Národnej banky Slovenska č. UDK-026/2006/PDSS zo dňa 06. 11. 2006, piata na základe rozhodnutia Národnej banky Slovenska č. UDK-031/2006/PDSS zo dňa 05. 12. 2006, šiesta na základe rozhodnutia Národnej banky Slovenska č. OPK-411/2007-PLP zo dňa 06. 03. 2007, siedma na základe rozhodnutia Národnej banky Slovenska č. 950/2007-PLP zo dňa 23. 04. 2007.

V Bratislave dňa 01. 05. 2007

Ing. Peter Brudňák, predseda predstavenstva AEGON, d.s.s., a.s.

JUDr. Roman Klamo, člen predstavenstva AEGON, d.s.s., a.s.

Členovia predstavenstva Spoločnosti v zmysle Zákona vyhlasujú, že zodpovedajú za to, že skutočnosti uvedené v tomto štatúte sú aktuálne, úplné a pravdivé.

Príloha

Zoznam zahraničných verejných trhov cenných papierov, na ktorých budú obchodované cenné papiere pre Fond

Euronext Amsterdam, Beursplein 5, 1012 JW Amsterdam, The Netherlands; Euronext N.V., Beursplein 5, 1012 JW Amsterdam, The Netherlands; Athens Exchange, 10 Sophocleous Street, 105 59 Athens, Greece; Australian Stock Exchange Ltd., Exchange Centre, 20 Bridge St., Sydney NSW 2000; Bolsa de Barcelona, Pso. de Gracia 19, 08007 Barcelona; Bolsa de Bilbao, C/ José María Olabarri, N° 1, 48001 Bilbao; Bolsa de Madrid, Plaza de la Lealtad, 1,28014 Madrid; Bolsa de Valencia, Calle Libreros, 2 y 4, 46002 Valencia, Spain; Euronext Lisbon, Praça Duque de Saldanha, n.º 1, 5.º A, 1050-094 Lisboa; Bolsa Mexicana de Valores, Av. Paseo de la Reforma #255, Colonia Cuauhtemoc, MX-06500 Mexico, D.F. ; Euronext Brussels, Palais de la Bourse, B 1000 Brussels; Bourse de Montréal Inc., Tour de la Bourse, 800 Victoria Square, Montréal, Quebec H4Z 1A9; Euronext Paris S.A., Palais de la Bourse, Place de la Bourse, 75002 Paris, France; Budapest Stock Exchange, Deák Ferenc u. 5., Budapest H-1052; Burza cenných papierov, a.s. v Bratislave, Vysoká 17, Bratislava 811 06; Burza cenných papíru Praha, Rybná 14,110 05 Praha 1; Kobenhavns Fondsbors, Nikolaj Plads 6, DK-1007 Copenhagen K; Deutsche Borse AG, 60845 Frankfurt am Main, Germany; Helsinki Exchanges, Visitors Fabianinkatu 14, FIN-00131 Helsinki; The Irish Stock Exchange, Anglesea Street, 28, Dublin 2, Ireland; Istanbul Stock Exchange, Resitpasa Mah. Tuncay Artun Cd., Emirgan 34467, Istanbul, Turkey; Italian Stock Exchange, 6, Piazza Affari, 20123 Milan, Italy; Iceland Stock Exchange, Laugavegur 182, 105 Reykjavik, 105 Reykjavik; London Stock Exchange, Old Broad Street, London EC2N 1HP, United Kingdom; Euronext LIFFE, Cannon Bridge House, 1 Cousin Lane, London EC4R 3XX, United Kingdom; Ljubljana Stock Exchange, Slovenska cesta 56, 1000 Ljubljana, Slovenia; Korea Stock Exchange, 33 Yeoido-dong, Youngdeungpo-ku, Seoul, Republic of Korea 150-010; New Zealand Stock Exchange, ASB Bank Tower, Level 9, 2 Hunter Street, Wellington; Tel-Aviv Stock Exchange, 54 Ahad Ha am St., P.O.B. 9060, 65202 tel-Aviv, Izrael; Tokyo Stock Exchange, 2-1 Nihombashi Kabutocho, Chuo-ku, Tokyo 103-8220 Japan; Tokyo International Financial Futures

Exchange, 1-3-1 Marunouchi Chiyoda-ku 100-0005 Tokyo Japan; Osaka Securities Exchange, 6-10, Kitahama 1-chome, Chuo-ku, Osaka 541-0041; Oslo Borse, Tollbugaten 2, Sentrum 0105 OSLO, Norway; Societé Anonyme de la Bourse de Luxembourg S.A., 11 Avenue de la Porte-Neuve, B.P. 165, 2011 Luxembourg; The Stockholm Stock Exchange, SE-105 78 Stockholm, Sweden; Swiss Exchange, Selnaustrasse, 30, P.O. Box, 8021 Zurich, Switzerland; Warsaw Stock Exchange, ul. Ksiazeca 4, 00-498 Warsaw, Poland; Wiener Börse AG, Wallnerstraße 8, A -1014 Wien; The Toronto Stock Exchange, Toronto Office, 3rd Floor, 130 King Street W., Toronto, ONM5X 1J2, Canada; The Zagreb Stock Exchange, Ksaver, 200, 10000 Zagreb, Croatia; New York Stock Exchange Inc., 11 Wall Street New York, NY 10005; American Stock Exchange Inc., 86 Trinity Place, New York, NY 10006; The Chicago Stock Exchange Inc., One Financial Place, 440 South LaSalle Street, Chicago, Illinois, 60605; Chicago Board Options Exchanges Inc., 400 South LaSalle Street, Chicago, IL 60605; National Association of Securities Dealers, Inc. 1735 K Street, NW Washington, DC 20006-1500, HEX - Tallin Stock Exchange, Pärnu St. 12, 10148 Tallinn, Estonia; Bulgarian Stock Exchange, 1, Macedonian Square, 1040 Sofia, Bulgaria; Riga Stock Exchange, Doma laukums, 6, 1885 Riga, Lotyšsko; Malta Stock Exchange, Garrison Chapel, Castille Place, Valetta CMR 01, Malta; National Stock Exchange of Lithuania, Ukmerges st. 41, 2661 Vilnius, Lithuania; Cyprus Stock Exchange, 2ns Floor, IMC Building Kampou Street, IMC Building, Strovolos, P.O.Box 25427, 1309 Nicosia, Cyprus, Kyrgyz Stock Exchange, Moskovskaya 172, Bishek 72 0010, Kyrgyz republic, Kazakhstan Stock Exchange, 67 Aitekebi st., Almaty 480091, Kazakhstan, Moscow Stock Exchange -MOSTEX, Miussskaya 2/2, Moscow, Russia, Ukrainian Stock Exchange, Rilsky provoluk 10, Kiev, Ukraine, The Kuala Lumpur Stock Exchange, Exchange Square, Bukit Kewangan, 50936, Kuala Lumpur, Malaysia, Belgrade Stock Exchange, Omladinskih Brigade 1, P.O. Box 50, 11 070 Belgrade, Serbia and Montenegro, Macedonia Stock Exchange, 20 Mito Hadjivasilev Str. 91000 Skopje, Macedonia, Bucharest Stock Exchange, 8 Doamnei Street, Bucharest, Romania, Shenzhen Stock Exchange, 5045 Shen Nan Dong Rd, Shenzhen 518 010 China, Shanghai Stock Exchange, 528, Pudon Road S, Pudong new zone, Shanghai 200120j, China, Singapore Exchange Securities Trading Ltd., 20 Cecil Street 05-01/08, The Exchange Singapore 049705, Singapore, The Stock Exchange of Hong Kong P.O. Box 8888, First Floor-One and Two Exchange Square, Central Hong Kong, Jakarta Stock Exchange/PT Bursa Efek Jakarta, Jl. Jend. Sudirman Kav.52-53, Jakarta 12920, Indonesia, Johannesburg Stock Exchange, 2 Gwen Lane, Sandon, South Africa.